

Tarkastuslautakunnan varajäsenen vaalikelpoisuuden menetys ja uuden tarkastuslautakunnan varajäsenen valinta

215/00.00.01/2021 [Hallituksen ja tarkastuslautakunnan kokoonpano vuosina 2021-2025]

Hallitus 22.08.2023 § 74

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194

Tarkastuslautakunnan varajäsen Mira Vaahermäki on pyytänyt 7.6.2023 lähettämällään kirjeellä eroa HSL:n tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä ulkomaille muuton ja sitä kautta kuntayhtymän toimialueen ulkopuolelle muuton vuoksi 1.10.2023 alkaen. Vaahermäen toimikausi päättyy näin ollen jo ennen uuden jäsenen valintaa, sillä hän menettää yleisen vaalikelpoisuutensa 1.10.2023 alkaen.

Eroaminen luottamustehtävästä

Kunnasta muutto johtaa yleisen vaalikelpoisuuden menettämiseen. Tarkastuslautakunnan valitsee kuntalain 60 §:n mukaisesti yhtymäkokous.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

HSL:n perussopimuksen 29 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on yhtymäkokouksen valitsevat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokousmenettelystä on säädetty kuntalaissa ja määrätty hallintosäännössä.

Kuntalain 58 §:n 3 momentin mukaan kuntayhtymän toimielinten kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä pykälää sovelletaan kuntayhtymän toimielinten kokoonpanoon.

Vaalikelpoisuus ja tasa-arvolain mukaiset vaatimukset

Tarkastuslautakuntaan valittavalla tulee olla kuntalain 71 §:n mukainen vaalikelpoisuus edustamansa kunnan luottamustoimeen. Kuntalain 76 §:n mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka kuntalain 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Kuntalain 75 §:n mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) hallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen hallitukseen.

Näistä HSL:n tarkastuslautakuntaan soveltuvia kohtia ovat 1 sekä 3-5.

Lisäksi tarkastuslautakunnan kokoonpanon on sekä jäsenten että varajäsenten osalta täytettävä tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin säännös eli kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Näin ollen suhteen miehet/naiset tulee olla 2/3. Tasa-arvolain mukainen

naisten ja miesten suhde arvioidaan erikseen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten osalta.

Ehdotus

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää

a) todeta Mira Vaahermäen menettävän yleisen vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävään kuntalain 71 §:n ja 76 §:n perusteella 1.10.2023 alkaen kuntayhtymän jäsenkunnasta poismuuton vuoksi; sekä

b) valita Vaahermäen tilalle uuden tarkastuslautakunnan varajäsenen tarkastuslautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.